АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ ПРАВНИЧОЇ КЛІНІКИ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ "КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ"

КИЇВ 2019

Результати моніторингу правничої клініки Національного університету "Києво-Могилянська академія" / проф. А. Галай (кер. авт. кол.), П.Клімек, Х.Ковцун, М.Удод. – Київ: Асоціація юридичних клінік України, 2019.– 33 с.

Дати моніторингу: 23-25.09.2019

Моніторингова група (авторський колектив):

- Андрій Галай, доктор юридичних наук, професор, голова Асоціації юридичних клінік України
- Павел Клімек, представник мережі юридичних клінік Польщі
- Христина Ковцун, керівниця юридичної клініки Українського католицького університету
- Микола Удод, кандидат юридичних наук, доцент, член правління Асоціації, керівник юридичної клініки Донецького національного університету ім. Василя Стуса

Моніторинговий інструмент: Інструмент оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України, 2017.

Асоціація юридичних клінік України здійснює моніторинги юридичних клінік України з метою розвитку мережі також інституцій, що відновлена в Україні в кінці 1990-х. Сьогодні налічується до 100 юридичних клінік, що функціонують у різних типах навчальних закладів. Для оптимізації якості їхньої діяльності у 2014 році було ухвалено Стандарти діяльності юридичних клінік України, а з 2017 року розпочалися моніторинги на підтвердження відповідності Стандартам.

Відповідно метою моніторингу є забезпечення стандартної якості діяльності юридичних клінік в Україні, а зміст експертної підтримки Асоціації полягає у наданні рекомендацій щодо удосконалення діяльності юридичної клініки на підставі оцінювання та вивчення і поширення кращих практик діяльності юридичних клінік.

Моніторинг проведено за фінансової підтримки програми USAID "Нове правосуддя".

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ

Експериментальна навчальна лабораторія "Правнича клініка" факультету правничих наук Національного університету "Києво-Могилянська академія" була створена наприкінці 90-х років минулого століття.

Вона вважається одним із лідерів юридичного клінічного руху України: у 2000-х функціонувала як один із регіональних тренінгових центрів Асоціації юридичних клінік України. На її базі регулярно проводяться заходи навчального та наукового характеру, які збирають юридичні клініки як Столичного регіону, так і всієї України. Студенти правничої клініки є регулярними учасниками навчальних заходів Асоціації та її брендових професійних юридичних змагань.

У цій юридичній клініці започатковувалися ряд українських пілотів для подальшого поширення рухом юридичних клінік, як наприклад, розгляд справ суспільного значення.

Організаційно діяльність правничої клініки НаУКМА відрізняється від інших юридичних клінік України, оскільки зміст її функціонування побудовано навколо викладання навчального курсу "Юридичний практикум". Курс був впроваджений у навчальний процес з початку заснування юридичної клініки і неодноразово демонструвався українській та зарубіжній спільноті як взірець та ефективна модель навчального процесу в юридичній клініці. Курс налічує 6 кредитів та передбачає як навчання студентів юридичної клініки, так і практикування ними типових навичок правничої професії.

Ефективність супроводження навчальної та прикладної діяльності правничої клініки забезпечує група її штатного персоналу, що відображає усі функціональні потреби юридичної клініки (керівник, викладачі-куратори, адміністратор). Всі залучені до верифікації справ є юристами-практиками.

Перед моніторингом Правнича клініка НаУКМА провела і оприлюднила перший самомоніторинг. Не виключено, що цьому теж юридична клініка може завдячувати високими результатами моніторингу від Асоціації.

АНКЕТА ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ
ЗА 2018 РІК

Правнича клініка
Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Рік заснування юридичної клініки	1999	
Організаційно-правова форма юридичної клініки	структурний підрозділ ВНЗ із штатом	
Контактні дані юридичної клініки: 1) адреса (у т.ч. адреса приймальні) 2) телефон 3) електронна пошта 4) сайт ЮК або сторінки ЮК на сайті ВНЗ, у соцмережах 5) відповідальна особа (ПІБ, посада)	1. 04070, м.Київ, вул.Набережно-Хрещатицька,27, к 4.	
	2. +38 044 425 5361	
	3. lawclinic-ukma@gmail.com	
	4. http://www.facebook.com/groups/1121766561210114/?epa=SEARCH_BOX	
	5. Матвєєва Юлія Іванівна, завідувач правничої клініки	
Кількість залучених викладачів (в т.ч. практиків) та студентів	1. Викладачів-кураторів	4
	2. Студентів	30
Показники роботи юридичної клініки у 2018 році	1. Надання правової допомоги:	
	надання інформації чи контактів щодо правової допомоги	5
	юридичне консультування	89
	підготовка правових несудових документів	17
	підготовка процесуально-правових документів	42
	представництво інтересів в судах та інших органах	-
	2. Правова просвіта:	
	публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо)	4
	інтерактивні заняття (практичне право / street law)	11
	медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо)	5
Галузі надання правової допомоги	лише окремі галузі права: цивільне, адміністративне, земельне, сімейне, спадкове, податкове, житлове, право соціального захисту та забезпечення, права людини	
Ведення обліку консультацій	журнал; паперовий архів; електронний архів	
Викладання спецкурсу юридичної клінічної освіти	курс за вибором студентів "Юридичний практикум"	
Як співвідноситься робота в юридичній клініці з практикою студентів	зараховується як практика	

МОНІТОРИНГ ЗА НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

І. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

1. Функціонування юридичної клініки в якості структурного підрозділу ВНЗ

Правнича клініка НаУКМА працює як структурний підрозділ з 2000 року, на підставі наказу ректора академії. Положення про правничу клініку чинне до сьогодні і не оновлювалося з часу заснування. Нова редакція положення проходить обговорення на факультеті.

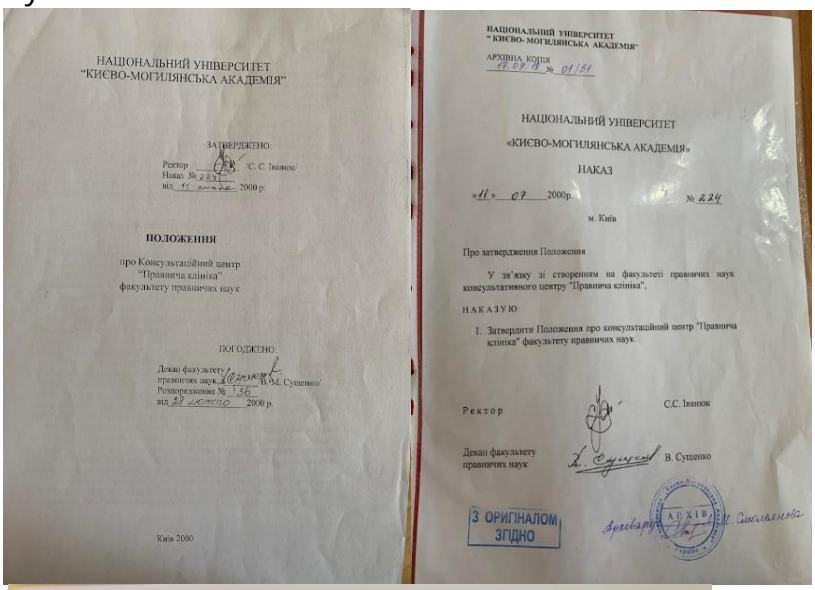

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ"

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Ректор /С. С. Іванюк/
Наказ № 224
від 11 липня 2000 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про Консультаційний центр
"Правнича клініка"
факультету правничих наук

ПОГОДЖЕНО:
Декан факультету правничих наук /В.М. Сущенко/
Розпорядження № 136
від 13 липня 2000 р.

Київ 2000

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ"
АРХІВНА КОПІЯ
17.09.19 № 01/51

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

НАКАЗ

«11» 07 2000р. № 224

м. Київ

Про затвердження Положення

У зв'язку зі створенням на факультеті правничих наук консультативного центру "Правнича клініка",

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про консультаційний центр "Правнича клініка" факультету правничих наук.

Ректор С.С. Іванюк

Декан факультету правничих наук В. Сущенко

З ОРИГІНАЛОМ ЗГІДНО

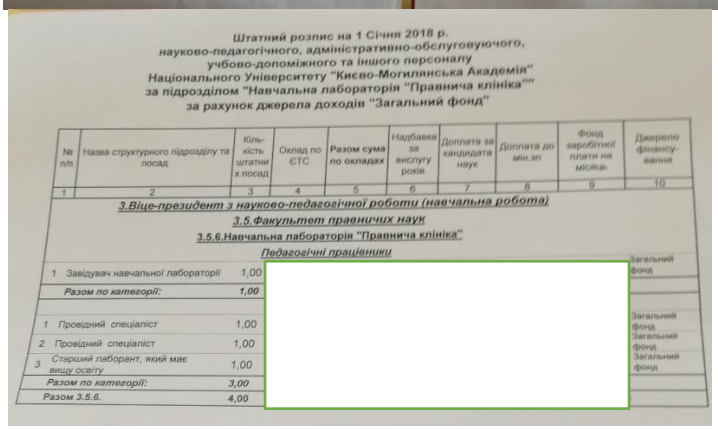

Штатний розпис на 1 Січня 2018 р.
науково-педагогічного, адміністративно-обслуговуючого,
учбово-допоміжного та іншого персоналу
Національного Університету "Києво-Могилянська Академія"
за підрозділом "Навчальна лабораторія "Правнича клініка""
за рахунок джерела доходів "Загальний фонд"

№ п/п	Назва структурного підрозділу та посад	Кіль-кість штатних посад	Оклад по ЄТС	Разом сума по окладах	Надбавка за вислугу років	Доплата за кандидата наук	Доплата до мін.зп	Фонд заробітної плати на місяць	Джерело фінансу-вання
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.Віце-президент з науково-педагогічної роботи (навчальна робота)									
3.5.Факультет правничих наук									
3.5.6.Навчальна лабораторія "Правнича клініка"									
Педагогічні працівники									
1	Завідувач навчальної лабораторії	1,00							Загальний фонд
Разом по категорії:		1,00							
1	Провідний спеціаліст	1,00							Загальний фонд
2	Провідний спеціаліст	1,00							Загальний фонд
3	Старший лаборант, який має вищу освіту	1,00							Загальний фонд
Разом по категорії:		3,00							
Разом 3.5.6.		4,00							

Фото сторінок Положення про юридичну клініку, наказу ректора про створення правничої клініки, штатного розпису

Зараховано 3 бали з 3 можливих

Рекомендуємо оновити положення про юридичну клініку відповідно до нових реалій діяльності базуючись, наприклад, на нормах Стандартів Асоціації 2014 року.

2. Штатний розпис юридичної клініки.

У правничій клініці Національного університету «Києво-Могилянська академія» укомплектовано на момент моніторингу три посади: завідувач правничої клініки (2 особи по 0,5 ставки), дві посади провідного спеціаліста (три особи: одна

на повну ставка і дві - по 0,5 ставки) і одна посадова одиниця старший лаборант укомплектована на 0,5 ставки.

Відповідно укомплектовано 3,5 штатних одиниці та 0,5 штатної одиниці не задіяно.

Посадові інструкції оновлено на поточний стан.

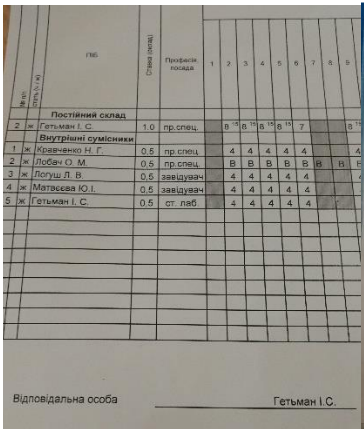

№ п/п	стать (ч / ж)	ПІБ	Ставка (оклад)	Професія посада	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Постійний склад											
2	ж	Гетьман І. С.	1.0	пр.спец.		8 15	8 15	8 15	8 15	7			8 15
		Внутрішні сумісники											
1	ж	Кравченко Н. Г.	0,5	пр.спец		4	4	4	4	4			4
2	ж	Лобач О. М.	0,5	пр.спец.		В	В	В	В	В	В	В	В
3	ж	Логуш Л. В.	0,5	завідувач		4	4	4	4	4			4
4	ж	Матвєєва Ю.І.	0,5	завідувач		4	4	4	4	4			
5	ж	Гетьман І. С.	0,5	ст. лаб.		4	4	4	4	4			

Відповідальна особа Гетьман І.С.

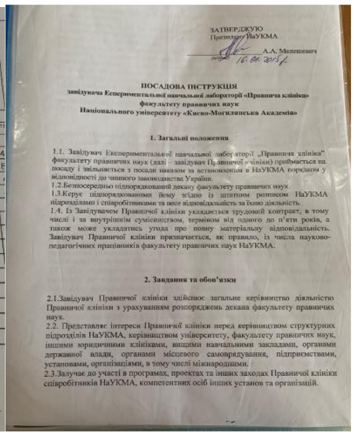

ЗАТВЕРДЖУЮ
Президент НаУКМА
А.А. Мелешевич
16.01.2015 р.

ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ
завідувача Експериментальної навчальної лабораторії «Правнича клініка»
факультету правничих наук
Національного університету «Києво-Могилянська Академія»

1. Загальні положення

1.1. Завідувач Експериментальної навчальної лабораторії „Правнича клініка" факультету правничих наук (далі – завідувач Правничої клініки) приймається на посаду і звільняється з посади наказом за встановленим в НаУКМА порядком у відповідності до чинного законодавства України.
1.2.Безпосередньо підпорядкований декану факультету правничих наук.
1.3.Керує підпорядкованими йому згідно із штатним розписом НаУКМА підрозділами і співробітниками та несе відповідальність за їхню діяльність.
1.4. Із Завідувачем Правничої клініки укладається трудовий контракт, в тому числі і за внутрішнім сумісництвом, терміном від одного до п'яти років, а також може укладатись угода про повну матеріальну відповідальність. Завідувач Правничої клініки призначається, як правило, із числа науково-педагогічних працівників факультету правничих наук НаУКМА.

2. Завдання та обов'язки

2.1.Завідувач Правничої клініки здійснює загальне керівництво діяльністю Правничої клініки з урахуванням розпоряджень декана факультету правничих наук.
2.2. Представляє інтереси Правничої клініки перед керівництвом структурних підрозділів НаУКМА, керівництвом університету, факультету правничих наук, іншими юридичними клініками, вищими навчальними закладами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, в тому числі міжнародними.
2.3.Залучає до участі в програмах, проектах та інших заходах Правничої клініки співробітників НаУКМА, компетентних осіб інших установ та організацій.

Фото актуального Табелю обліку роботи персоналу юридичної клініки та титульної сторінки посадової інструкції керівника.

Зараховано 3 бали з 3 можливих

Рекомендується відповідно до пріоритетів факультету визначати штатне залучення працівників юридичної клініки. В якості рекомендації можливе укомплектування існуючої 0,5 ставки лаборанта залученим студентським координатором, який має бакалаврську освіту і спроможний координувати інших студентів.

3. Залучення до роботи в юридичній клініці викладачів-кураторів та компетенція залучених осіб

3.1. Викладачі-куратори

Бал за цим індикатором визначається співвідношенням кількості викладачів-кураторів до числа студентів юридичної клініки.

Дані електронного контрольного документу юридичної клініки НаУКМА дозволяє побачити, що у травні, червні та вересні керівник юридичної клініки та усі три задіяні викладачі-куратори керували вирішенням справ юридичної клініки. Той самий документ свідчить про залучення 30 студентів юридичної клініки. Отже, критерій 2 викладача-куратора до 15 студентів підтверджено.

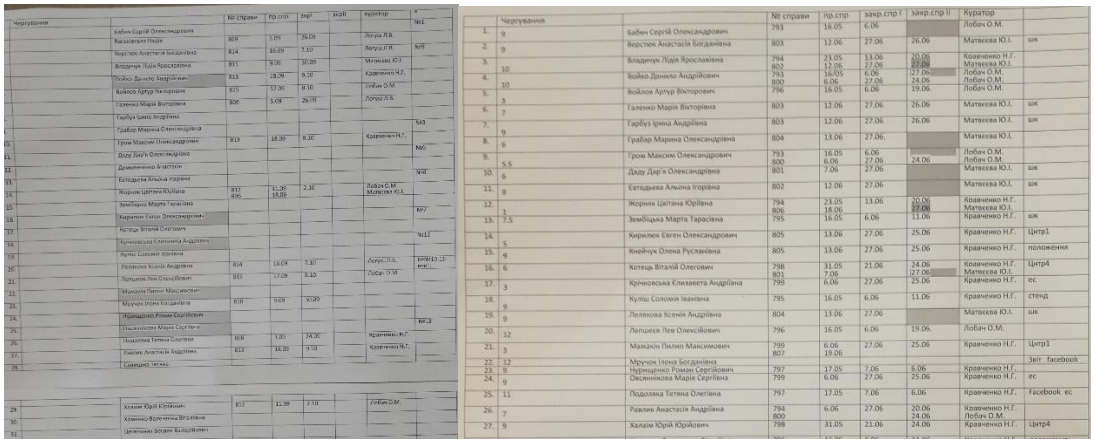

Фото електронного архіву показує перевірку справ 4 викладачами-кураторами

Зараховано 2 бал з 2 можливих

3.2. Юристи-практики

Три викладачі куратори правничої клініки НаУКМА є практикуючими адвокатами (профілі на сайті Асоціації адвокатів: 1, 2) та вони надають допомогу у вирішенні справ тридцятьма студентами (1 практик/10 студентів). Це підтверджується фото з індикатора 3.1.

Зараховано 2 бали з 2 можливих

Оскільки юридична клініка має гарне залучення юристів-практиків, проте не практикує представництво інтересів клієнтів, рекомендуємо розглянути можливість започаткування такої практики у малозначних або інших дозволених до представництва справах. Деякі юридичні клініки, як наприклад, Чернівецького університету практикують форму консультативного супроводження судових справ клієнтів поза можливостями процесуальних кодексів.

3.3.1. Підвищення кваліфікації за тематикою діяльності юридичної клініки

Завідувачка правничої клініки активно бере участь як організаторка та учасниця заходів підвищення кваліфікації за тематикою діяльності юридичних клінік:

- III та IV Міжнародний форум з практики Європейського суду з прав людини (2014, 2015)
- Всеукраїнській школі юридичної клінічної освіти «Стандарти діяльності юридичних клінік» (2014)
- Міжнародна науково-практична конференція «School of Clinical Legal Education:V4+Ukraine»/м. Івано-Франківськ, 15-17 вересня 2016р.

Три викладачі-куратори правничої клініки надали підтвердження заходів підвищення кваліфікації від 2015 року, що містило деякі питання захисту прав найманих працівників.

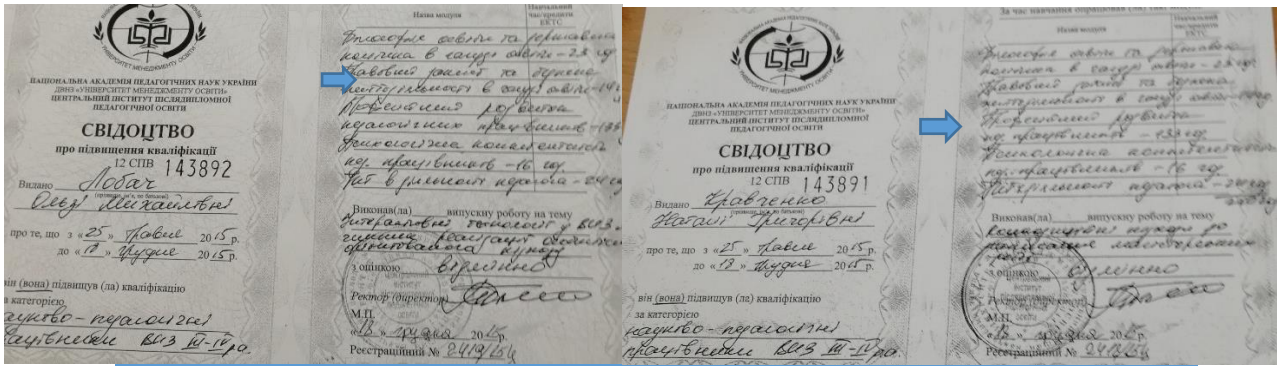

Зараховано 3 бали з 3 можливих

Рекомендується приділяти більшої уваги використанню можливостей підвищення кваліфікації за напрямами роботи юридичних клінік не лише для керівника, але і для викладачів-кураторів, адміністраторів (лаборантів)юридичної клініки. Асоціацією юридичних клінік щорічно підтримується декілька заходів навчального та наукового характеру, що розвивають кваліфікацію персоналу юридичної клініки, проте звичайна їхня аудиторія рідко включає викладачів-кураторів з інших юридичних клінік України.

3.3.2. Публікації працівників юридичної клініки за клінічною тематикою.

Було досліджено групу публікацій завідувачки юридичної клініки:

- Матвєєва Ю.І. Діяльність юридичних клінік у справах, що мають суспільний інтерес. 2016р. м.Івано-Франківськ, Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Особливості Юридичної клінічної освіти в країнах Вишеградської групи та України: порівняльний аналіз»
- Матвєєва Ю.І. Принцип компетентності та професіоналізму в діяльності юридичної клініки.2018р., м.Харків, «Право», Збірник тез наукових доповідей і повідомлень VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених: Актуальні шляхи удосконалення українського законодавства
- Матвєєва Ю.І. Право суспільних інтересів та роль юридичних клінік у цьому процесі/м.Миколаїв,2018р., Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції: Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики
- Матвєєва Ю.І. Формування засад професійної етики правника в діяльності юридичної клініки/2019р. м.Київ. Матеріали науково-практичної конференції юридичних клінік України: Інтерактивна правопросвіта школярів за програмою Street law

Також надано статтю провідного спеціаліста 2015 року правозахисного спрямування: Лобач О.М. Проблеми правового регулювання податку на нерухоме майно, відмінного від земельної ділянки (на прикладі окремих елементів податку). Наукові записки НаУКМА 2015. Т.168.

Три представники правничої клініки НаУКМА є авторами навчального посібника "Юридична клінічна освіта в Україні", який готується асоціацією.

Загалом же, на думку учасників моніторингу, регулярні праці щодо діяльності дотичної до роботи юридичних клінік має лише завідувачка Правничої клініки.

Зараховано 3 бали з 3 можливих

Фахові наукові публікації були обрані як критерій оцінки компетентності осіб, які працюють зі студентами юридичної клініки. Досвід українських та іноземних юридичних клінік свідчить, що з тематики юридичних клінік, унікальних клінічних методів навчання відбувається чимало конференцій, готуються публікації та інші видання. Всі ефективні викладачі, залучені до цього процесу мають публікації чим доводять свою компетенцію у цій справі.

4. Матеріально-технічне забезпечення юридичної клініки

4.1. Робочий простір

Юридична клініка має у своєму розпорядженні окремі функціональні блоки для одночасної роботи керівника, адміністратора. Студенти-консультанти та викладачі-куратори можуть працювати у двох спільних робочих просторах юридичної клініки, або у трьох міні-кабінетах для особистого прийому.

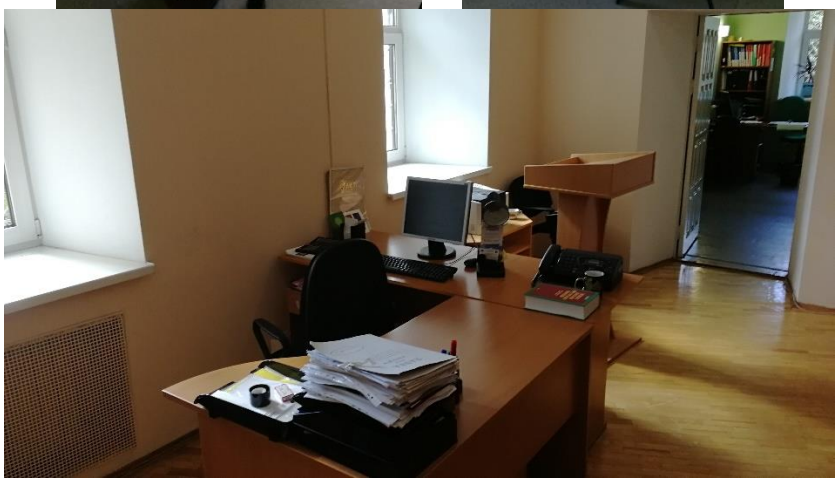

Фото робочих місць працівників юридичної клініки

Зараховано 3 бали з 3 можливих

4.2. Умови приміщення для навчального процесу

Юридична клініка використовує для проведення навчальних занять постійну аудиторію з круглим столом та може використовувати для роботи малих груп меншу аудиторію-переговорну (див. фото до індикатора 4.1).

Фото великої аудиторії юридичної клініки

Зараховано 1 бал

4.3. Приміщення юридичної клініки з позиції забезпечення конфіденційності здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги

Правнича клініка НаУКМА має у своєму розпорядженні три міні-кабінети для індивідуального прийому клієнтів (див. фото до індикатора 4.1). Робоче місце адміністратора, де зазвичай приймаються клієнти, теж допускає можливість індивідуального прийому роботи без зупинки постійної діяльності юридичної клініки.

Зараховано 1 бал

4.4.1. Забезпеченість комп’ютерною та іншою технікою, яка дозволяє працювати з мережею Інтернет або правовими базами даних

Правнича клініка НаУКМА має три працюючі комп’ютери, два з яких приєднані до мережі Інтернет (див. фото до індикатора 4.1).

Зараховано 1 бал

4.4.2. Доступ до мережі інтернет та правових баз

В приміщенні юридичної клініки можна використовувати вільний доступ до університетського Wi-Fi.

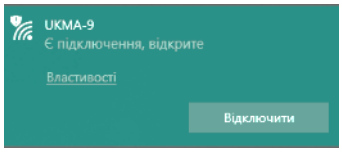

Підключення до вільної мережі Wi-Fi

Зараховано 1 бал

4.4.3. Пристрої друку та копіювання

Правнича клініка НаУКМА користується 3-ма пристроями, наданими факультетом для друку та копіювання (див. фото до індикатора 4.1).

Зараховано 2 бали з 2 можливих

4.5. Забезпечення потреб юридичної клініки у витратних матеріалах

Потреби юридичної клініки у витратних матеріалах (папір, тонер тощо) забезпечуються факультетом за поданням персоналу юридичної клініки.

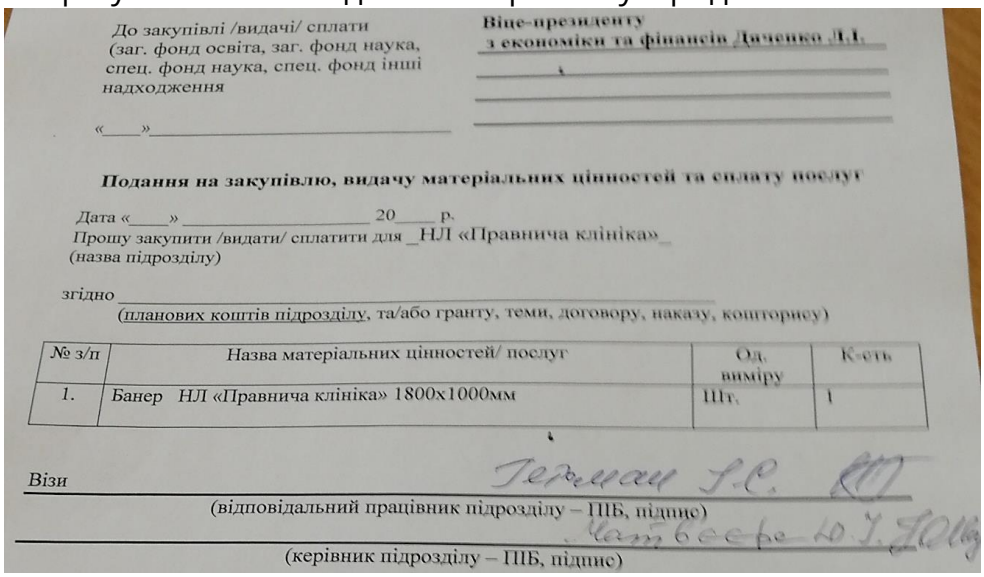

До закупівлі /видачі/ сплати
(заг. фонд освіта, заг. фонд наука, спец. фонд наука, спец. фонд інші надходження

«____»_____

Віце-президенту
з економіки та фінансів Дяченко Л.І.

Подання на закупівлю, видачу матеріальних цінностей та сплату послуг

Дата «____» _____ 20____ р.
Прошу закупити /видати/ сплатити для _НЛ «Правнича клініка»_
(назва підрозділу)

згідно _____
(планових коштів підрозділу, та/або гранту, теми, договору, наказу, кошторису)

№ з/п	Назва матеріальних цінностей/ послуг	Од. виміру	К-сть
1.	Банер НЛ «Правнича клініка» 1800х1000мм	Шт.	1

Візи

(відповідальний працівник підрозділу – ПІБ, підпис)

(керівник підрозділу – ПІБ, підпис)

Копія заявки на виготовлення банеру

Зараховано 1 бал

4.6. Бонусний показник. Доступність для клієнтів з особливими потребами.

Незважаючи на перебування правничої клініки НаУКМА на першому поверсі будівлі та лише невеликих порогів для входу до неї, пандусом ця будівля не обладнана.

За словами персоналу інколи практикується проведення консультацій у місці проживання маломобільних клієнтів.

Фото демонструє відсутність пандусу і можливість його обладнання

За відсутності технічної можливості юридичним клінікам рекомендується мати розроблений алгоритм надання консультацій маломобільним особам (надання консультацій за узгодженням по телефону у іншому приміщенні університету, на базі іншої організації). Наприклад, ряд українських юридичних клінік співпрацюють з центрами безоплатної правової допомоги, бібліотеками тощо, які зазвичай обладнані для таких потреб. Для системного застосування такий алгоритм варто інтегрувати до організаційних документів юридичної клініки.

5. Інформаційне забезпечення юридичної клініки

5.1.1. Внутрішні таблички.

Правнича клініка НаУКМА видима у закладі вищої освіти, зокрема в корпусі, де знаходиться юридичний факультет, а також при вході в правничу клініку, що демонструють фото.

В коридорі, біля входу до Правничої клініки, є проблеми з освітленням

Зараховано 1 бал

5.1.2. Внутрішні вказівники.

Інформація розміщена при вході в будівлю університету на великому інформаційному стенді. Також інформація про правничу клініку розміщена на інформаційному стенді всередині будівлі біля входу до кабінету правничої клініки. Є вказівники напрямку руху до правничої клініки у будівлі.

Фото вказівників руху

Зараховано 2 бали з 2 можливих

5.2. Інформація на зовнішніх ресурсах.

Інформація про Правничу клініку НаУКМА розповсюджується серед потенційних отримувачів послуг. Так, оголошення про діяльність розміщено в двох корпусах НаУКМА, у ГО "Юридична сотня" та в регіональному центрі надання безоплатної правової допомоги, що підтверджують фото.

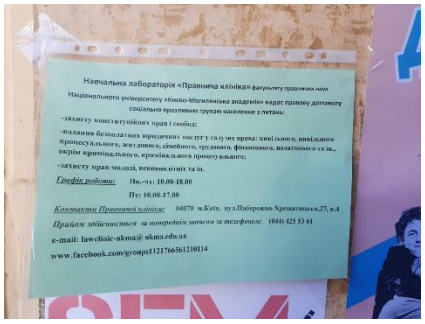

Фото з одного із корпусів НаУКМА, центру БПД, ГО "Юридична сотня"

Зараховано 1 бал

Рекомендуємо оголошення про діяльність правничої клініки будувати візуально помітніше: виділяти за допомогою, наприклад, символіки навчального закладу в корпоративних кольорах факультету чи університету.

5.3. Автономні джерела інформування про діяльність та зв’язку з юридичною клінікою.

5.3.1. Корпоративна пошта.

Правнича клініка НаУКМА має три власні деперсоналізовані електронні пошти: lawclinic-ukma@ukr.net - у візитівці; lawclinic-ukma@gmail.com - в анкеті до Реєстру АЮКУ 2019; lawclinic@ukma.edu.ua - на інформаційному стенді при вході в університет.

Не вказано призначення адрес електронної пошти (для клієнтів, для партнерів, з питань правової освіти, тощо), тому, випливає, що вони використовуються для загальної комунікації. Наявність такої кількості адрес електронної пошти не пов'язана з потребою розділити напрями діяльності та швидше видається помилкою ніж цілеспрямованою дією.

Зараховано 1 бал

Рекомендуємо визначитись з однією деперсоналізованою поштою, адже є ризик втрати інформації, зв'язку з клієнтами чи партнерами, тощо. У разі потреби Правничої клініки в декількох електронних адресах слід зазначати для комунікації з ким вона призначена та доповнити інформацію на стенді та у візитівці.

Також з огляду на переваги корпоративної пошти, що належить університету, рекомендуємо все ж використовувати електронну пошту на домені ...@edu.ua. В цілях безпеки доцільніше використовувати також домен gmail.

5.3.2. Власне інтернет-представництво.

Правнича клініка не має власної сторінки у соціальних мережах. Однак, має групу, долучення до якої, потребує підтвердження адміністратора групи. Дана спільнота налічує 184 учасника: https://www.facebook.com/groups/1121766561210114/.

Також на сайті НаУКМА є інформація загального характеру про Правничу клініку: https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/fakulteti/fpn/pravnicha-klinika.

Знайти інформацію про Правничу клініку на сайті університету складно: потребує кількох неінтуїтивних переходів (не зрозуміло, який розділ, в якій послідовності слід обрати), щоб дізнатись про діяльність Правничої клініки.

Зараховано 1 бал

Рекомендуємо створити сторінку Правничої клініки у мережі Facebook, адже група у соціальних мережах - місце для спілкування та обміну думками. Публічна сторінка носить більш інформативний характер та дозволяє просувати надання певних послуг та інформувати більше коло осіб про види правових послуг, що надаються. Також сторінка має більше функцій для аналізу аудиторії, яка переглядає дописи, що дозволить краще розуміти, яким є клієнт Правничої клініки та яка інформація є найбільш затребуваною та корисною. Крім того, з огляду на довгу історію діяльності правничої клініки кількість читачів має бути істотно більшою.

Інформація на сторінці Правничої клініки має також стосуватись напрямків діяльності: консультування, категорії справ, з якими працюють консультанти, історії успіху.

Рекомендуємо ширше використання інших соціальних мереж: Instagram, Facebook, Telegram.

5.3.3. Корпоративний номер телефонного зв’язку

Юридична клініка має корпоративний номер телефону +38 044 425 5361.

Зараховано 1 бал

5.4. Інформування про послуги юридичної клініки

Юридична клініка має у наявності пояснення у доступній формі (графік прийому громадян, графік роботи, галузі, з яких не консультують) щодо своєї діяльності, адресоване відвідувачам на стенді, що знаходиться у коридорі вишу.

Розміщення інформації не є упорядкованим на стенді і може складно сприйматись клієнтом.

Відсутня інформація про підстави відмови у наданні правової допомоги. Також, як вже було зазначено освітлення біля стенду тьмяне.

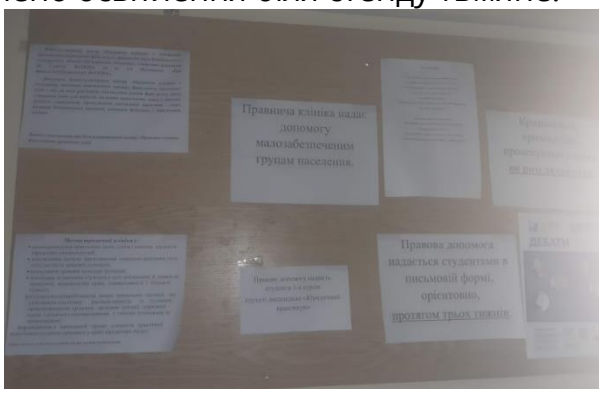

Фото стенду біля приміщення юридичної клініки

Зараховано 1 бал

Рекомендуємо систематизувати інформацію на стенді, розмістити інформацію в доступній формі про порядок консультування та права і обов'язки клієнта.

6. Бонусний показник. Інтегрованість у місцеві спільноти, які впроваджують права людини

Правнича клініка НаУКМА співпрацює відповідно до договору про співпрацю з Лівобережним та Правобережним центрами з надання БВПО. Як результат такої співпраці - участь студентів в спільних заходах з правопросвітницької діяльності (лекції в університетах 3-го покоління, тематичні круглі столи з питань застосування права), виїзні консультації для громадян з інвалідністю. При відвідуванні центрів БВПО студенти ЮК мають можливість долучатись до первинного прийому громадян, які звернулись за правовою допомогою, ознайомитись з порядком ведення документації, а також брати участь в інтерв'юванні громадян.

Заслуговує на увагу співпраця правничої клініки НаУКМА з БО «Фонд Максима Степанова», який має за мету захист прав та законних інтересів вчителів ЗОШ, які звертаються до фонду за правовою допомогою. В свою чергу Фонд у відповідності до договору про співпрацю надсилає до ПК питання, які потребують кваліфікованого юридичного опрацювання. За вересень до Фонду надійшло понад 15 запитів , на які юридична клініка надала письмові консультації.

Активна співпраця з ГО «Юридична сотня» почалась 2014-2015рр. з початком військового конфлікту на Сході України. Співпраця полягала в тому, що ГО «Юридична сотня» надавала контакти військовослужбовців-учасників АТО і правові питання, які потребували термінового вирішення. Студенти юридичної клініки брали безпосередню участь у прийомі військовослужбовців в офісі ГО « Юридична сотня» та надавали консультації на телефоні гарячої лінії. За результатами роботи на сьогодні працевлаштовані студенти та випускники ПК юрисконсультами ГО «Юридична сотня».

Питання взаємодії територіальної громади з поліцією, діяльність ОСББ, виплати субсидій за комунальні послуги є напрямком діяльності ГО «Dreem Kyiv»,

який також підтримується правничою клінікою НаУКМА у питаннях правового захисту малозабезпечених груп населення.

Вдала практика: правнича клініка НаУКМА веде активну і різноманітну співпрацю з питань правозахисту, часто виходить за межі традиційних партнерів типу органів юстиції та державної безоплатної правової допомоги.

Рекомендації:

- поширення інформації про успішні практики співпраці;

- налагодження співпраці з судами та правоохоронними органами.

II. ВКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Навчальний курс юридичної клінічної освіти

1.1. Навчальний курс

Діяльність правничої клініки НаУКМА будується навколо вибіркового навчального курсу "Юридичний практикум", що триває три триместри (починається з останнього у третьому році навчання до триває до останнього на четвертому році навчання).

Робочий тематичний план навчальної дисципліни
"ЮРИДИЧНИЙ ПРАКТИКУМ"

Обсяг годин	180	Триместр викладання – 6д, 7, 8
З них:		
Аудиторні заняття, в тому числі:	60	Форма контролю – залік
семінари-тренінги	60	
		Кредитів за курс - 6
Самостійна робота (підготовка правових консультативних висновків)	120	

Кількісні показники навчального курсу

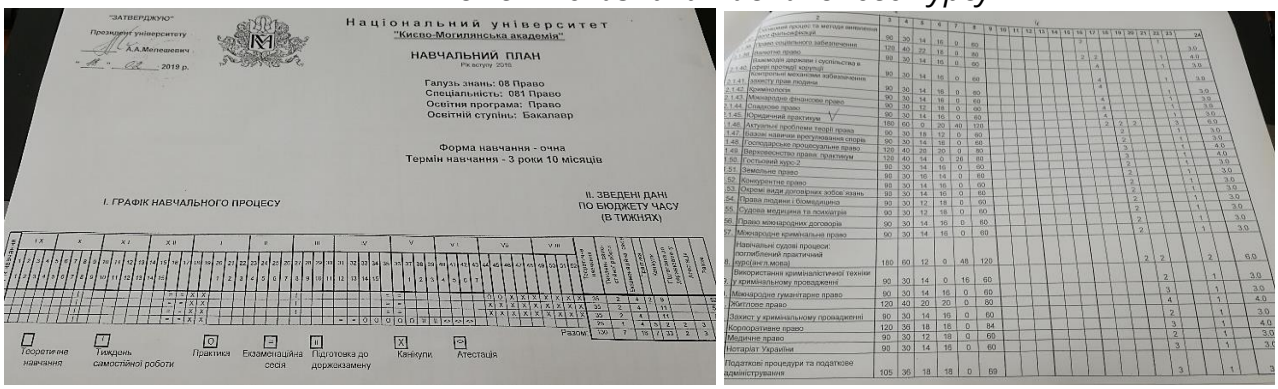
"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Президент університету
А.А.Мелешевич
2019 р.

Національний університет
"Києво-Могилянська академія"

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Рік вступу 2019

Галузь знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Освітня програма: Право
Освітній ступінь: Бакалавр

Форма навчання - очна
Термін навчання - 3 роки 10 місяців

I. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПО БЮДЖЕТУ ЧАСУ (В ТИЖНЯХ)

Теоретичне навчання | Тиждень самостійної роботи | Практика | Екзаменаційна сесія | Підготовка до держекзамену | Канікули | Атестація

Фото витягу з навчального плану

Тематично дисципліна складається з двох частин:

Частина І. Особливості роботи Правничої клініки.

Тема 1. Загальні засади та організація діяльності юридичної клініки

Тема 2. Система надання безоплатної правової допомоги

Тема 3. Захист прав, що мають суспільний інтерес

Тема 4. Діловодство та документування в юридичній клініці

Тема 5. Професійна етика і корпоративна культура у діяльності юридичної клініки

Тема 6. Психологічні особливості роботи з клієнтом у юридичних клініках

Тема 7. Психологічні типи клієнтів

Тема 8. Інтерв'ювання клієнта

Тема 9. Аналіз справи та вироблення позиції у справі

Тема 10. Юридичне консультування

Тема 11. Складання письмових правових консультативних висновків (консультацій), проектів процесуальних та інших документів

Тема 12. Альтернативні способи вирішення правових спорів (медіація)

Тема 13. Правопросвітницька діяльність у роботі юридичної клініки

Частина ІІ. Особливості розгляду у Правничій клініці окремих категорій справ.
Тема 14. Захист прав осіб від порушень з боку органів державної влади та місцевого самоврядування.
Тема 15. Захист прав осіб у сфері охорони здоров'я.
Тема 16. Захист права власності.
Тема 17. Особливості вирішення житлових спорів.
Тема 18. Сімейні спори.
Тема 19. Окремі питання спадкування та особливості вирішення спадкових спорів.
Тема 20. Земельні спори.
Тема 21. Трудові спори.
Тема 22.Особливості розгляду пенсійних спорів.
Тема 23. Податкові спори.
Тема 24. Спори щодо депозитних вкладів громадян.
Тема 25. Підготовка звернення у Європейський суд з прав людини.

Ці теми повно розкривають рекомендовані Стандартами, і навіть більш детально, враховують локальну специфіку (наприклад, справи суспільного значення та деякі особливі спеціалізації).

Теми другої частини відбуваються із регулярним запрошенням юристів-практиків, випускників юридичної клініки (приклади: 1, 2).

Кожний студент юридичної клініки щотриместра готує звіт за результатами роботи, де відображаються всі види роботи, який є умовою допуску до семестрового контролю.

Зараховано 3 бали з 3 можливих

Вдала практика: планування роботи юридичної клініки на основі навчального курсу за зразком Могилянської академії дозволяє інтегрувати консультативну роботу в юридичній клініці одночасно до реальної самостійної роботи студентів (чого бракує більшості інших курсів) та до облікованої роботи викладачів юридичної клініки. В якості рекомендації – варто виробити детальніший механізм розрахунку таких годин самостійної роботи відповідно до типових форм роботи в юридичній клініці (підготовка справ, консультування, підготовка та проведення правопросвітніх занять).

Вдала практика: запрошення на галузеві теми юристів-практиків, зокрема з числа випускників юридичної клініки, дозволяє подавати навчальний матеріал практично орієнтовано та якісно.

Вдала практика: підготовка студентами юридичної клініки звітів про роботу в триместрі є де-факто клінічною практикою, яку вони проходять додатково до інших видів практики.

2. Викладання курсу юридичної клінічної освіти

2.1. Факт викладання курсу юридичної клінічної освіти

Спецкурс "Юридичний практикум" регулярно обирається студентами університету.

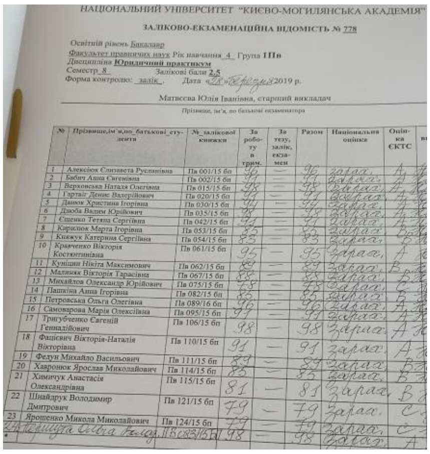
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ"

ЗАЛІКОВО-ЕКЗАМЕНАЦІЙНА ВІДОМІСТЬ № 778

Освітній рівень Бакалавр
Факультет правничих наук Рік навчання 4 Група 1Пв
Дисципліна Юридичний практикум
Семестр 8 Залікові бали 2.5
Форма контролю: залік. Дата «28» березня 2019 р.

Матвєєва Юлія Іванівна, старший викладач
Прізвище, ім'я, по батькові екзаменатора

№	Прізвище, ім'я, по батькові студента	№ залікової книжки	За роботу в трим.	За тезу, залік, екзамен	Разом	Національна оцінка	Оцінка ЄКТС
1	Алексюк Єлизавета Русланівна	Пв 001/15 бп	96	—	96	зарах.	A
2	Бабич Анна Євгенівна	Пв 002/15 бп	97	—	97	зарах.	A
3	Верховська Наталя Олегівна	Пв 015/15 бп	98	—	98	зарах.	A
4	Гартаг Денис Валерійович	Пв 020/15 бп	91	—	91	зарах.	A
5	Данюк Христина Ігорівна	Пв 030/15 бп	94	—	94	зарах.	A
6	Дзюба Вадим Юрійович	Пв 035/15 бп	98	—	98	зарах.	A
7	Єщенко Тетяна Сергіївна	Пв 042/15 бп	91	—	91	зарах.	A
8	Кирилюк Марта Ігорівна	Пв 053/15 бп	85	—	85	зарах.	B
9	Княжук Катерина Сергіївна	Пв 054/15 бп	83	—	83	зарах.	B
10	Кравченко Вікторія Костянтинівна	Пв 061/15 бп	95	—	95	зарах.	A
11	Куніцин Нікіта Максимович	Пв 062/15 бп	89	—	89	зарах.	B
12	Маляняк Вікторія Тарасівна	Пв 067/15 бп	88	—	88	зарах.	B
13	Михайлов Олександр Юрійович	Пв 075/15 бп	78	—	78	зарах.	C
14	Пашкіна Анна Ігорівна	Пв 082/15 бп	85	—	85	зарах.	B
15	Петровська Ольга Олегівна	Пв 089/16 бп	96	—	96	зарах.	A
16	Самоварова Марія Олексіївна	Пв 095/15 бп	91	—	91	зарах.	A
17	Тригубченко Євгеній Геннадійович	Пв 106/15 бп	98	—	98	зарах.	A
18	Фацієвич Вікторія-Наталія Вікторівна	Пв 110/15 бп	91	—	91	зарах.	A
19	Федун Михайло Васильович	Пв 111/15 бп	89	—	89	зарах.	B
20	Хавронюк Ярослав Миколайович	Пв 114/15 бп	85	—	85	зарах.	B
21	Химичук Анастасія Олександрівна	Пв 115/15 бп	81	—	81	зарах.	B
22	Шнайдрук Володимир Дмитрович	Пв 121/15 бп	79	—	79	зарах.	C
23	Ярошенко Микола Миколайович	Пв 124/15 бп	79	—	79	зарах.	C
24	[illegible]	[illegible]	98	—	98	зарах.	A

Фото залікової відомості

Зараховано 1 бал

2.2. Залученість викладача курсу юридичної клінічної освіти

Курс "Юридичний практикум" забезпечується завідувачем правничої клініки, деякі з тем викладаються іншими викладачами-кураторами.

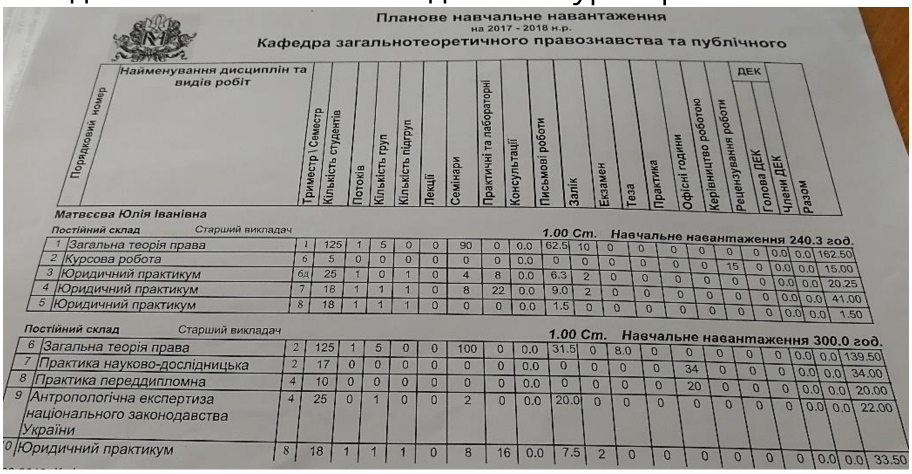
Планове навчальне навантаження
на 2017 - 2018 н.р.
Кафедра загальнотеоретичного правознавства та публічного

Матвєєва Юлія Іванівна

Постійний склад. Старший викладач. 1.00 Ст. Навчальне навантаження 240.3 год.

Порядковий номер	Найменування дисциплін та видів робіт	Триместр | Семестр	Кількість студентів	Потоків	Кількість груп	Кількість підгруп	Лекції	Семінари	Практичні та лабораторні	Консультації	Письмові роботи	Залік	Екзамен	Теза	Практика	Офісні години	Керівництво роботою	Рецензування роботи	ДЕК: Голова ДЕК	ДЕК: Члени ДЕК	Разом
1	Загальна теорія права	1	125	1	5	0	0	90	0	0.0	62.5	10	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	162.50
2	Курсова робота	6	5	0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	15	0	0.0	0.0	15.00
3	Юридичний практикум	6д	25	1	0	1	0	4	8	0.0	6.3	2	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	20.25
4	Юридичний практикум	7	18	1	1	1	0	8	22	0.0	9.0	2	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	41.00
5	Юридичний практикум	8	18	1	1	1	0	0	0	0.0	1.5	0	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	1.50

Постійний склад. Старший викладач. 1.00 Ст. Навчальне навантаження 300.0 год.

Порядковий номер	Найменування дисциплін та видів робіт	Триместр | Семестр	Кількість студентів	Потоків	Кількість груп	Кількість підгруп	Лекції	Семінари	Практичні та лабораторні	Консультації	Письмові роботи	Залік	Екзамен	Теза	Практика	Офісні години	Керівництво роботою	Рецензування роботи	ДЕК: Голова ДЕК	ДЕК: Члени ДЕК	Разом
6	Загальна теорія права	2	125	1	5	0	0	100	0	0.0	31.5	0	8.0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	139.50
7	Практика науково-дослідницька	2	17	0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	34	0	0	0	0.0	0.0	34.00
8	Практика переддипломна	4	10	0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	20	0	0	0	0.0	0.0	20.00
9	Антропологічна експертиза національного законодавства України	4	25	0	1	0	0	2	0	0.0	20.0	0	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	22.00
10	Юридичний практикум	8	18	1	1	1	0	8	16	0.0	7.5	2	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	33.50

Фото витягу з навантаження

Зараховано 1 бал

2.3. Бонусний показник. Інтерактивні методики при викладанні курсу.

Методичні розробки з детальним описом занять із використанням інтерактивних методів в правничій клініці НаУКМА не формуються. Проте із спілкування із викладачами курсу стало зрозуміло, що кожний викладач за власним баченням використовує різне коло інтерактивних методів, спеціального обліку і оформлення яких документально не веде.

Так, було одним із викладачів продемонстровано групу підібраних під свої теми відеофрагментів, презентацій, правових кейсів із завданнями, творчі завдання, сценарії рольових ігор тощо.

Рекомендуємо розробити детальні плани і сценарії занять з клінічного курсу, де детально описати зміст використовуваних методів. Приклади повністю інтерактивного викладання клінічного курсу можна знайти у відкритому доступі на сайті Асоціації у рубриці бібліотека вкладці "Юридична клінічна освіта".

Оригінальні розробки правничої клініки варто узагальнити та впровадити у інтерактивну розробку.

2.4. Бонусний показник. Додаткові заняття із студентами юридичної клініки.

Додаткові заняття в юридичній клініці не організовують штатні працівники. Проте нами організовано механізм активної участі студентів юридичної клініки у значній кількості навчальних та конкурсних заходах, надають у цьому організаційну і консультативну допомогу. Наприклад, студентка Д. взяла участь у навчальному тренінгу «Судовий захист права на доступ до публічної інформації» (2019 рік), студентка П. у конкурсі есе щодо безоплатної правової допомоги тощо. Кількість таких заходів щосеместра вимірюється десятками, а участь у них була б неможлива без навчальної підтримки викладачів-кураторів.

Рекомендуємо вести системне планування та облік такої індивідуальної та групової діяльності в юридичній клініці.

3. Практика на базі юридичної клініки.

3.1. Академічна практика в юридичній клініці.

Правнича клініка НаУКМА щороку приймає студентів на академічну практику, керівниками якої зазвичай є її викладачі-куратори.

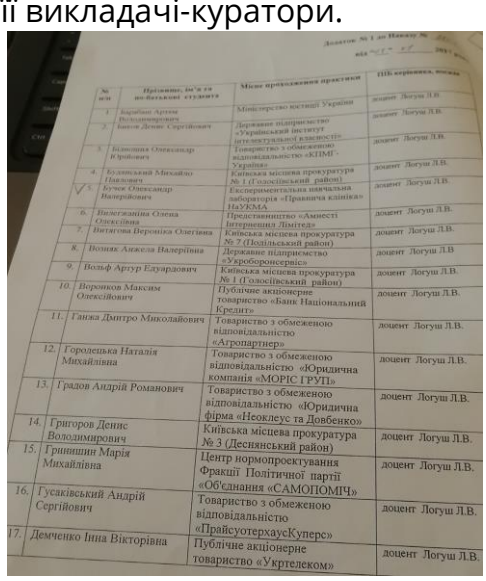

№ п/п	Прізвище, ім'я та по-батькові студента	Місце проходження практики	ПІБ керівника, посада
1.	Харабін Артем Володимирович	Міністерство юстиції України	доцент Логуш Л.В.
2.	Іванов Денис Сергійович	Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»	доцент Логуш Л.В.
3.	Білоцький Олександр Юрійович	Товариство з обмеженою відповідальністю «КІМГ - Україна»	доцент Логуш Л.В.
4.	Будзинський Михайло Павлович	Київська місцева прокуратура № 1 (Голосіївський район)	доцент Логуш Л.В.
✓ 5.	Бучек Олександр Валерійович	Експериментальна навчальна лабораторія «Правнича клініка» НаУКМА	доцент Логуш Л.В.
6.	Вишегламіна Олена Олексіївна	Представництво «Амнесті Інтернешнл Лімітед»	доцент Логуш Л.В.
7.	Вигнгова Вероніка Олегівна	Київська місцева прокуратура № 7 (Подільський район)	доцент Логуш Л.В.
8.	Возняк Анжела Валеріївна	Державне підприємство «Укроборонсервіс»	доцент Логуш Л.В.
9.	Вольф Артур Едуардович	Київська місцева прокуратура № 1 (Голосіївський район)	доцент Логуш Л.В.
10.	Воронков Максим Олексійович	Публічне акціонерне товариство «Банк Національний Кредит»	доцент Логуш Л.В.
11.	Таніна Дмитро Миколайович	Товариство з обмеженою відповідальністю «Агропартнер»	доцент Логуш Л.В.
12.	Городецька Наталія Михайлівна	Товариство з обмеженою відповідальністю «Юридична компанія «МОРІС ГРУП»	доцент Логуш Л.В.
13.	Градов Андрій Романович	Товариство з обмеженою відповідальністю «Юридична фірма «Неоклеус та Довбенко»	доцент Логуш Л.В.
14.	Григоров Денис Володимирович	Київська місцева прокуратура № 3 (Деснянський район)	доцент Логуш Л.В.
15.	Гриншпун Марія Михайлівна	Центр нормопроектування Фракції Політичної партії «Об'єднання «САМОПОМІЧ»	доцент Логуш Л.В.
16.	Гусаківський Андрій Сергійович	Товариство з обмеженою відповідальністю «ПрайсуотерхаусКуперс»	доцент Логуш Л.В.
17.	Демченко Інна Вікторівна	Публічне акціонерне товариство «Укртелеком»	доцент Логуш Л.В.

Доказ розгляду юридичної клініки як бази практики

Зараховано 1 бал

3.2. Бонусний показник. Юридична клінічна практика.

Клінічної практики як окремого виду практики на факультеті не передбачено. Проте кожний студент юридичної клініки після триместру роботи у ній готує звіт, де відображає свої показники.

Так, студент П. у звіті один із триместрів 2019 рік зазначив про надання 4 консультацій, проведення 5 інтерв'ю з клієнтами, участь у шести чергуваннях.

Вважаємо таку форму роботи де-факто клінічною практикою, тим більше, що зазначені у звітах дані ретельно звіряються персоналом правничої клініки та є умовою допуску до семестрового контролю.

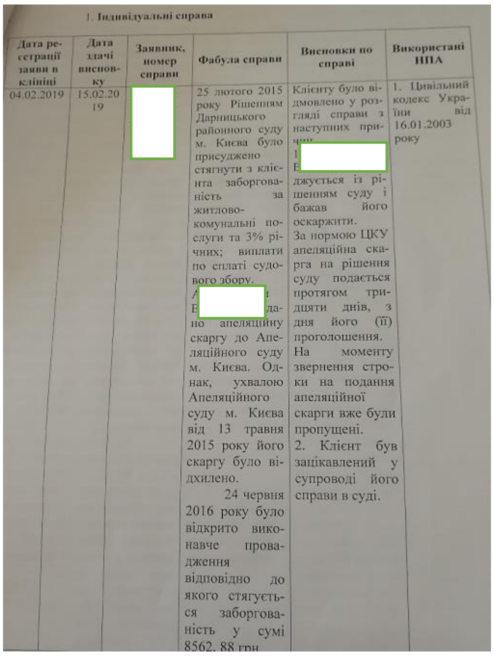

1. Індивідуальні справа

Дата реєстрації заяви в клініці	Дата здачі висновку	Заявник, номер справи	Фабула справи	Висновки по справі	Використані НПА
04.02.2019	15.02.2019	[redacted]	25 лютого 2015 року Рішенням Дарницького районного суду м. Києва було присуджено стягнути з клієнта заборгованість за житлово-комунальні послуги та 3% річних; виплати по сплаті судового збору. А[redacted] В[redacted]дано апеляційну скаргу до Апеляційного суду м. Києва. Однак, ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 13 травня 2015 року його скаргу було відхилено. 24 червня 2016 року було відкрито виконавче провадження відповідно до якого стягується заборгованість у сумі 8562, 88 грн	Клієнту було відмовлено у розгляді справи з наступних причин: 1[redacted] В[redacted]джується із рішенням суду і бажав його оскаржити. За нормою ЦКУ апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів, з дня його (її) проголошення. На моменту звернення строки на подання апеляційної скарги вже були пропущені. 2. Клієнт був зацікавлений у супроводі його справи в суді.	1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року

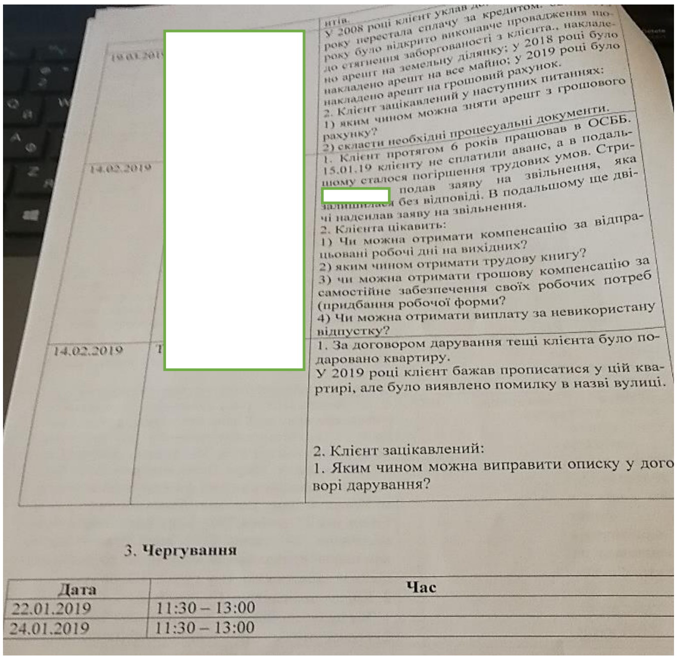

			ятів. У 2008 році клієнт уклав до... за кредитом. ... року перестала сплачу за кредитом... року було відкрито виконавче провадження щодо стягнення заборгованості з клієнта., накладено арешт на земельну ділянку; у 2018 році було накладено арешт на все майно; у 2019 році було накладено арешт на грошовий рахунок. 2. Клієнт зацікавлений у наступних питаннях: 1) яким чином можна зняти арешт з грошового рахунку? 2) скласти необхідні процесуальні документи.
14.02.2019	[redacted]		1. Клієнт протягом 6 років працював в ОСББ. 15.01.19 клієнту не сплатили аванс, а в подальшому сталося погіршення трудових умов. Стри[redacted] подав заяву на звільнення, яка залишилася без відповіді. В подальшому ще двічі надсилав заяву на звільнення. 2. Клієнта цікавить: 1) Чи можна отримати компенсацію за відпрацьовані робочі дні на вихідних? 2) яким чином отримати трудову книгу? 3) чи можна отримати грошову компенсацію за самостійне забезпечення своїх робочих потреб (придбання робочої форми? 4) Чи можна отримати виплату за невикористану відпустку?
14.02.2019	Т[redacted]		1. За договором дарування тещі клієнта було подаровано квартиру. У 2019 році клієнт бажав прописатися у цій квартирі, але було виявлено помилку в назві вулиці. 2. Клієнт зацікавлений: 1. Яким чином можна виправити описку у договорі дарування?

3. Чергування

Дата	Час
22.01.2019	11:30 – 13:00
24.01.2019	11:30 – 13:00

Фото сторінок з звіту за триместр

Рекомендуємо детально урегулювати цей вид діяльності як клінічну практику: чіткіше формулювати обсяг планування і виконання роботи, її контролю та врахування у бально-рейтинговій системі дисципліни "Юридичний практикум", розглянути питання зарахування її як навчальної практики на третьому або четвертому році навчання.

Рекомендуємо при оформленні цих документів деперсоналізувати дані клієнтів з позиції захисту приватності.

4. Зарахування навчального навантаження за роботу в юридичній клініці та його облік

Оскільки правнича клініка НаУКМА має у своєму штаті трьох викладачів-кураторів, кожна з них, як і завідувачка юридичної клініки мають зазначення у документах з консультування про допомогу студентам. Також було продемонстровано долучення інформації про роботу у юридичній клініці у річному звіті викладачів на кафедрах. Отримання оплати за цю роботу (консультування у справах) дозволяє розглядати роботу викладачів-кураторів у юридичній клініці як таку, що зараховується у їхнє навантаження.

Системного обліку надання допомоги викладачами у розробці та проведення правопросвітніх занять не було продемонстровано.

Додаткові заняття, крім курсу "Юридичний практикум" викладачі-куратори правничої клініки НаУКМА не практикують.

Щодо зарахування до навантаження годин за керування практикою, то у описі індикатора 3.1 було наведено приклад, що години за керування практикою у юридичній клініці йдуть у навантаження викладачів-кураторів юридичної клініки.

Зараховано 2 бали з 4 можливих

Рекомендується розробити і впровадити форми аналізу залученості викладачів факультету до діяльності правничої клініки НаУКМА. Адже наявність штату дозволяє детально прораховувати і планувати ефективність персоналу юридичної клініки та координувати їхнє залучення на основі критеріїв аналізу результатів діяльності.

III. ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність юридичного консультування в юридичній клініці

3 scores should be given to The Legal Clinic for legal counseling because of regular basis at the Legal Clinic, namely on a monthly basis during the last year (excluding examination periods and holidays) with an average assignment of 3 or more cases per counseling student per year[1]	3 бали зараховано Правничій клініці за юридичне консультування, яке проводиться на регулярній основі, щомісячно протягом останнього року (за винятком періоду екзаменаційної сесії та канікул) з розрахунку більше ніж 3 справи на студента протягом року.

За рік Правничою клінікою було надано 94 консультації. Робота з консультування системна, щомісячна, з залученням студентів.

Зараховано 3 бали з 3 можливих

2. Документальне забезпечення діяльності юридичної клініки з юридичного консультування

2.1. Журнал обліку звернень клієнтів

1 score should be given the The Legal Clinic for customer referral log maintaining on a regular basis (by preventing entering additional records).	1 бал зараховується Правничій клініці за ведення журналу звернення клієнтів на регулярній основі (запобігаючи введенню додаткових записів).

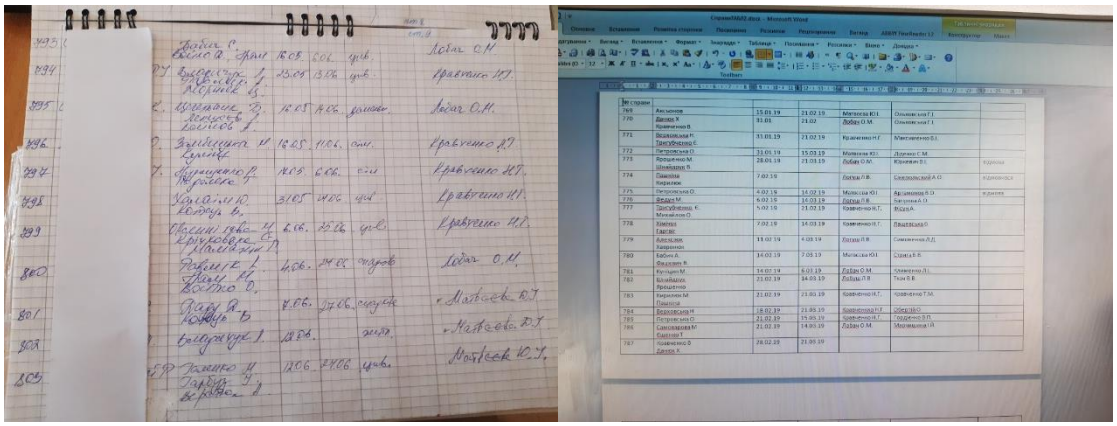

Фото сторінки журналу та місячного контрольного документу

Правнича клініка НаУКМА веде одночасно подвійний облік справ (паперовий журнал та щомісячний електронний контрольний лист у Word), що не виглядає зручним і економним за затратами часу та сучасним.

Зараховано 1 бал

Рекомендуємо використовувати спеціально створені інструменти для ведення реєстрів у вигляді таблиць, зокрема ресурси онлайн документів Google,

[1] Групу цих індикаторів аналізував іноземний монітор. Оскільки за результатами аналізу пропонується бальна оцінка – надаємо вільний переклад його оцінок

а також платформи для контролю ведення справ, такі як Notion, використання якої для викладачів та студентів є безкоштовним.

2.2. Архів завершених справ.

1 score should be given to The Legal Clinic for the archive of completed cases which maintained	1 бал зараховано Правничій клініці за ведення архіву завершених справ.

У Правничій клініці НаУКМА ведеться архів завершених справ. Кожна справа має присвоєний номер, який записаний у журналі обліку звернень. Завершені справи зберігаються в окремих папках у спеціально відведеному місці. Також є таблиця у документі формату Word, де ведеться облік справ.

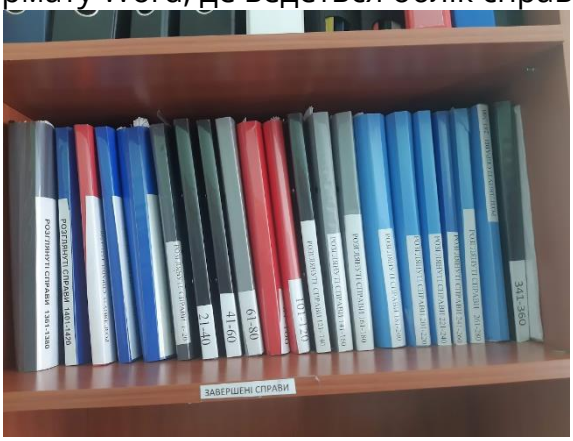

Фото паперового архіву

Зараховано 1 бал

Рекомендація аналогічна, що й в пункті 2.1: в сучасних умовах варто переходити на електронних облік, для чого використовувати спеціально створені інструменти для ведення реєстрів.

Потреба верифікувати підготовлені консультації викладачем-куратором може бути впроваджена іншим чином, крім зберігання файлу-папки з документами.

2.3. Друковані консультації.

1 score should be given to The Legal Clinic for practicing practice printed legal counseling on a regular basis	1 бал зараховується Правничій клініці за друковані консультації, які надаються на регулярній основі.

В матеріалах справ містяться друковані консультації з підписом студентів-консультантів та верифікацією викладачем-куратором.

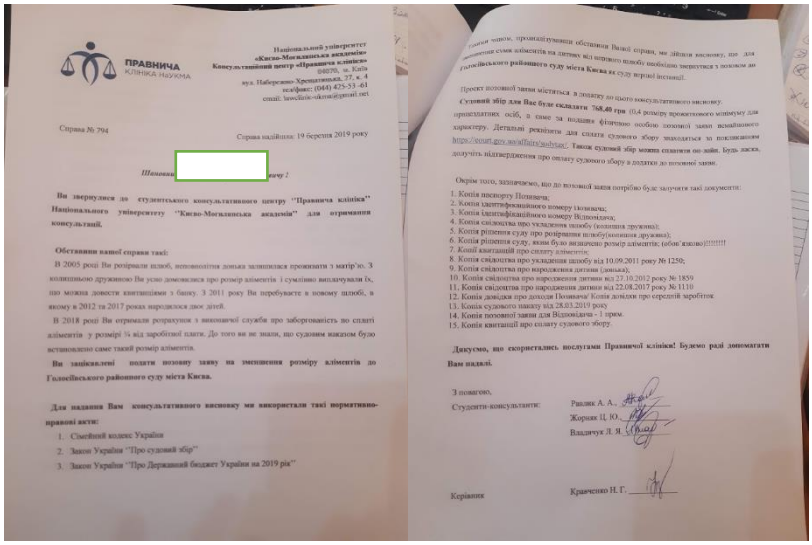

Фото прикладу оформлення консультації

Зараховано 1 бал

Рекомендуємо також систематизувати в одній папці, хмарному сховищі в електронній формі консультації, перевірені куратором. У разі втрати документів, або ж продовження справи іншим студентом на наступній стадії розгляду справи, електронна систематизована база дозволить більш якісно надавати правову допомогу та не витрачати часу на передруковування інформації.

2.4. Погодження консультацій з викладачем-куратором

1 score should be given to The Legal Clinic for documents which enable to identify the fact of agreeing the counseling sessions with the supervising teacher	1 бал зараховується Правничій клініці за наявні документи, в яких можна побачити факт погодження консультацій викладачем-куратором

Факт погодження куратором консультації підтверджено підписом на консультативному висновку (фото в п.2.3.). Механізм погодження консультацій наступний: студент-консультант надсилає електронною поштою консультацію та складені документи куратору, який перевіряє документ та за результатами погоджує чи не погоджує варіант консультації. У разі погодження куратор направляє консультацію на пошту Правничої клініки, після чого документ роздруковують та передають клієнту.

Зараховано 1 бал

Рекомендуємо звернути увагу на електронний документообіг та перевіряти/відхиляти консультації в гугл-документах, використовуючи режими редагування та виправлення. Також корисним інструментом є обмін документами за допомогою Google Диску, де можна створювати окремі папки для студентів, в які вони завантажуватимуть готові документи та надаватимуть доступ куратору, адміністратору.

Такий механізм дозволить спростити роботу: по-перше може виконувати функцію електронного реєстру наданих консультацій та зберігання друкованих, електронних документів в одному місці (база консультацій Правничої клініки), а також усуває ризик "втрати" документів в

електронній пошті та сприяє економії часу, бо не потребує потрійного пересилання документів від різних адресатів (студент - куратор - студент - адміністратор - куратор - адміністратор).

2.5. Відповідність кількості консультацій у анкеті юридичної клініки

У анкеті Правничої клініки про діяльність за 2018 рік зазначено надано 89 консультацій та 5 випадків надання правової інформації. Згідно журналу обліку звернень за період січня 2018 року по грудень 2018 року є 98 записів про звернення клієнтів. Було з'ясовано, що 5 клієнтів відмовились від подальшого отримання консультації (з особистих причин). Тому кількість даних анкети та обліку звернень співпадає.

Зараховано 1 бал

2.6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Розрізнення у облікових документах різних форм правової допомоги.

У журналі обліку звернень не передбачено розрізнення правової інформації та консультації, фактів про наявність правових несудових, процесуально-правових документів.

Рекомендуємо відмічати наявність правових або процесуальних документів, факт здійснення представництва.

2.7. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Безпосередній захист прав клієнтів.

Правнича клініка НаУКМА не веде представництва інтересів клієнтів станом на дату проведення моніторингу, а також протягом 2018 року (рік діяльності, що підлягає моніторингу).

Однак, раніше за інформацією працівників Правничої клініки, студенти здійснювали представництво клієнтів в суді, хоча документів на підтвердження здійснення представництва (наприклад, довіреності), підписаних процесуальних документів консультантами, зареєстрованих у відповідних органах, не надано і моніторами не виявлено.

Рекомендується розвивати напрям представництва інтересів клієнтів у малозначних спорах, перед державними органами, з огляду на наявність у кураторів Правничої клініки адвокатських посвідчень та значного досвіду у судовому представництві.

3. Якість юридичного консультування у юридичній клініці

3.1. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Перевірка наданих консультацій.

Консультації Правничої клініки є письмовими документами і оформлені належним чином та добре структуровані. Слід зазначити, що консультанти Правничої клініки систематизують інформацію, отриману від клієнтів та аналізують справу за системою IRAC (Issue, rule, aplication, conclusions).

3.2. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Дотримання рекомендованих процедур інтерв'ювання та консультування.

Під час моніторингу було змодельовано прийом англомовного клієнта, роль якого виконав іноземний учасник моніторингової команди.

Надаємо його відгук:

The students did very good interview with the hidden client. They were emphatic, took notes and gave good and quick advises and also were ready to consulate them with tutors. They made a plan with problem solution and share it with client.

It is very important how you welcome the Client. When you hear knocking, stand up and open the doors. Then welcome the client in cultural correct way. Show the Client a place where to seat. Let the Client to take a seat first. After little informal talk take the client details. Later on, tell the Client about consultation confidentiality. When interviewing the client first ask general question (i.e. what has happened?), then listen to the client and after Client general answer start asking specific questions. Do not be afraid to search in legal acts during Client speech. Take notes of Client answers. Later on, try to do simple plan of Clients problem solution with approximately 5 steps. If it is possible consulate the plan with tutor as soon as possible. If the Client question is simple, give an answer to the Client and share your plan with her or him. If the answer is complicated, start writing an opinion, and consulate it with the tutor.

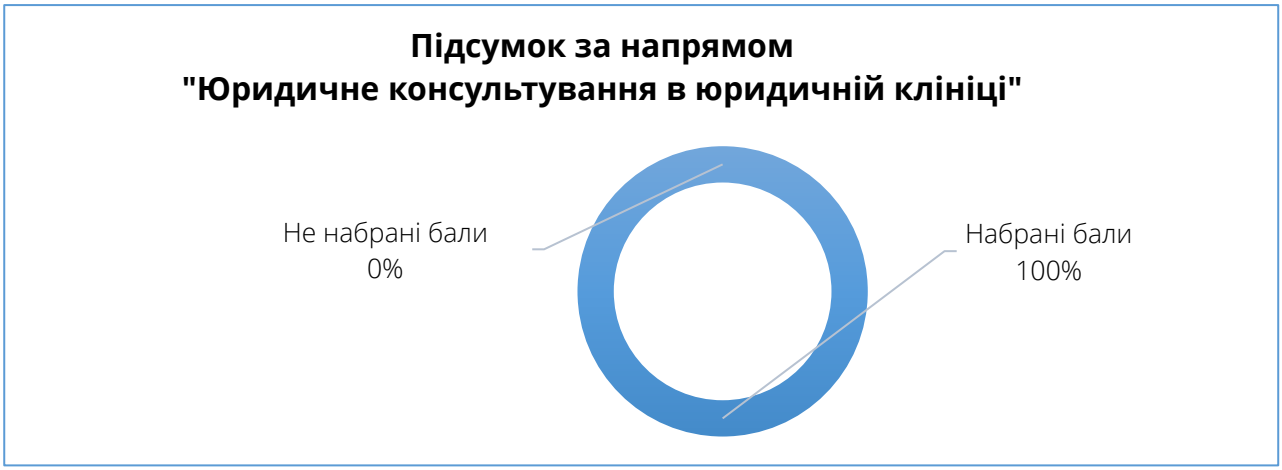

IV. ПРАВОПРОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність та різноманітність правопросвітньої роботи юридичної клініки

Було проаналізовано правопросвітні заняття правничої клініки НаУКМА за 2018 рік. Варто зазначити, що цей напрям роботи юридичної клініки проходить формування як стала практика і системна документообігу перебуває на стадії формування.

Було надано як форми обліку правопросвітніх занять електронний журнал (заведений у 2017 році) та табличну форму для заходів правопросвіти за напрямом споживачів фінансових послуг (з травня 2019).

Крім того було продемонстровано робочу версію правопросвітнього відеоролика: https://www.youtube.com/watch?v=2kn7AVkvul4, а також правопросвітні матеріали, розміщені у матеріалах конференцій, у фейсбук-групі правничої клініки НаУКМА.

За відсутністю детального обліку інших, ніж правопросвітні заняття (лекції та інтерактивні заняття) форм правової просвіти регулярність заняття правовою просвітою може бути перевірена лише щодо частки з них. У зазначених формах обліку у 2018 році відсутні розриви у більш як місячний період, в середньому відбувалося одне-два правопросвітнє заняття на місяць.

Тому правопросвітня робота юридичної клініки оцінена як досить інноваційна та різноманітна, систематичність теж підтверджена, хоча може бути попилена.

Зараховано 3 бал з 3 можливих

Рекомендується посилити систематичність форм цього напряму роботи та їх безпосередній облік (зокрема її дистанційних форм).

2. Документальне забезпечення правопросвітньої роботи юридичної клініки.

2.1. Документація юридичної клініки про заходи безпосередньої роботи з аудиторією.

Правнича клініка веде різноманітне документальне забезпечення правопросвітніх занять.

Це описові та ілюстровані публікації про проведені заняття на власній фейсбук-групі, ведення електронного журналу із зазначенням посилань на електронні публікації (див. фото до п. 3.1). Ряд правопросвітніх матеріалів (не усі) також зберігаються у електронному вигляді у базі адміністратора. Також деякі правопросвітні методичні та змістові розробки публікуються у матеріалах конференцій тощо.

Завдяки зберіганню щодо більшості безпосередніх правопросвітницьких заходів посилань на електронні ресурси (див. фото до п. 3.1)їх проведення не викликає сумнівів.

Щодо кількості – проведена перевірка продемонструвала більше підтверджень проведених заходів, ніж їх зазначено у звіті за 2018 рік (15). Моніторингова група пояснює для себе це неспівпадіння ще не налагодженістю

сталого документування правопросвіти у цій юридичній клініці, проте зараховує бал через те, що реальних заходів більше, ніж у звіті та очевидно після моніторингу ця практика стабілізується.

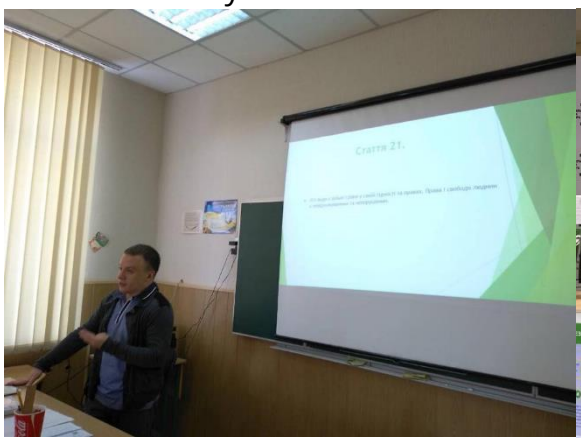

Фото просвітніх заходів

Зараховано 1 бал

Рекомендуємо накопичувати розроблені матеріали певної тематики і після редагування викладачами-кураторами періодично публікувати їх як збірки у електронному чи паперовому вигляді.

2.2. Документація юридичної клініки про заходи дистанційної роботи з аудиторією.

За 2018 кір Правнича клініка НаУКМА подала 5 інших заходів (медіа-правопросвіти). Підтвердження вдалося знайти не щодо всіх.

Серед заходів дистанційної роботи Правничої клініки знайдено опубліковану консультацію в групі на сторінці фейсбук «Чи можна вважати інформацію про освіту суддів публічною?» https://www.facebook.com/groups/1121766561210114/permalink/1688655354521229/ . Також студентами було розроблено плакат “Пам'ятка щодо паління”. Таким чином протягом року було проведено 2 дистанційні заходи.

Слід зазначити, що Правнича клініка також надала посилання на відео-ролик, записаний студентами. Однак, як можна побачити, він є не готовим станом на дату моніторингу, завантажений лише для окремих осіб, тобто не є в загальному доступі. Тому вітається використання такої методики у правопросвітній сфері, однак зарахувати його не видається можливим.

Фото розробленого плакату

Бал не зараховано

Дистанційними заходами правопросвіти є публіцистичні статті, колонки, блоги у ЗМІ, презентації та інфографіки, відеоролики та багато

іншого. Дистанційні форми правопросвітніх заходів на відміну від безпосередніх занять не підтверджуються графіками. Їх найефективніша форма – копії матеріалів (наприклад, публіцистичних статей у ЗМІ) та повідомлення про їх проведення на інтернет-ресурсах.

3. Якість організації заходів правової просвіти юридичної клініки

3.1. Перевірка і допомога викладача-куратора у підготовці правопросвітнього заняття.

Як стало зрозуміло з комунікації з персоналом юридичної клініки система методичної підтримки викладачами-кураторами у розробці матеріалів правопросвіти наразі поетапно формується.

На час моніторингу до форм обліку було інтегровано позицію зазначення викладача, який надає допомогу у розробці занять.

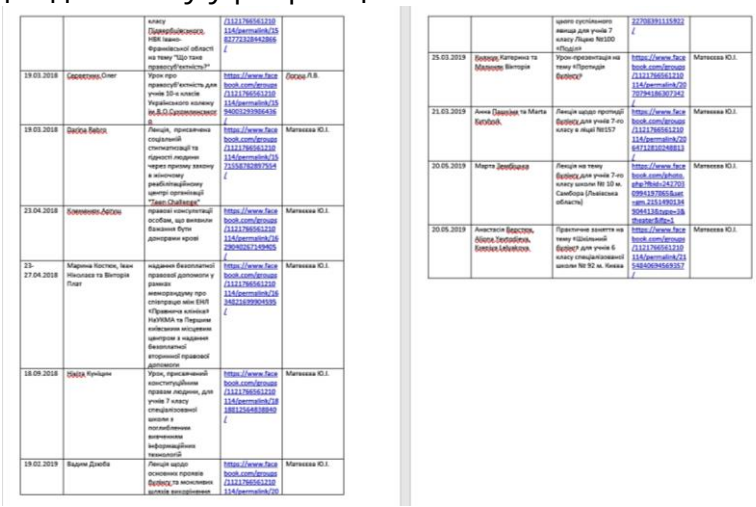

Фото сторінки з форми обліку занять правопросвіти з зазначенням допомоги викладача

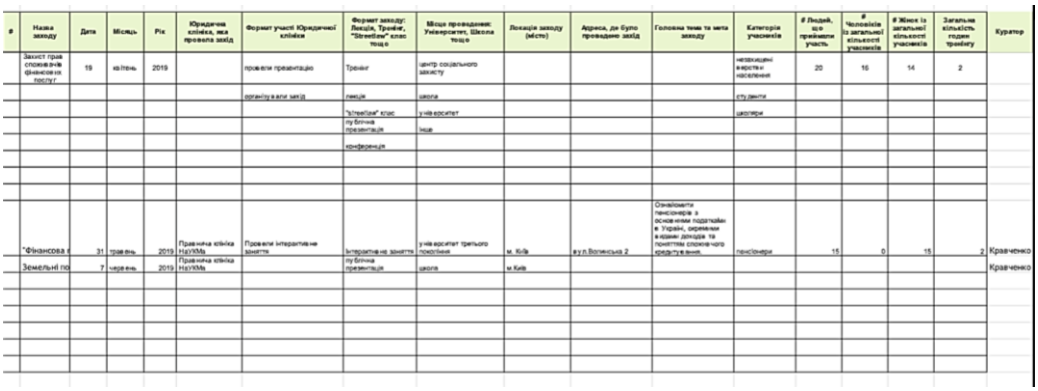

Фото форми обліку занять з фінправа з зазначенням допомоги викладача

Зараховано 1 бал

Рекомендується широко практикувати надання методичної допомоги студентам як у розробці занять чи інших заходів правопросвіти, так і у їх аналізі після проведення. Така робота займає значний час викладача-куратора і варто розглянути можливість її об'єктивного обліку і включення до навантаження.

3.2. Механізм формування достатньої компетентності студентів юридичної клініки до проведення правопросвітніх занять.

3.2.1. Щорічне системне навчання для студентів підготовці та проведенню правопросвітніх занять.

У спецкурсі "Юридичний практикум" на вивчення теми "Правопросвітницька діяльність у роботі юридичної клініки" виділено 4 години. Це забезпечує щорічне навчання студентів її основам.

В силу актуальності правової просвіти та її різноманітності рекомендуємо посилити таке навчання за допомогою додаткових занять, в тому числі з опанування широкого спектру форм правової просвіти.

3.2.2. Механізм апробації правопросвітніх занять перед їх проведенням.

У спілкуванні з персоналом правничої клініки НаУКМА вдалося переконатись у орієнтуванні викладачами студентів щодо підготовки правопросвітніх заходів, проте ще не налагодженні механізму апробації занять перед їх проведенням.

Зараховано 1 бал з 2 можливих

Правопросвітні заняття не менш складні за організацією і проведенням, ніж надання юридичної допомоги. Тому доцільно впровадити рекомендовані форми забезпечення якості їх проведення студентами: перевірка і затвердження матеріалів викладачем або працівником юридичної клініки, навчання основам правової просвіти (у клінічному навчальному курсі та на додаткових заняттях), апробація навчальних занять перед їх проведенням.

4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Якість занять правової просвіти юридичної клініки.

Було відвідане заняття правової просвіти у одній з Київських шкіл для учнів 11 класу тривалістю 45 хв.

Під час заняття студенти використовували проектор, ноутбук, екран, подарунки учасникам і презентаційні матеріали.

Тема уроку: споживчий кредит. Аудиторія була налаштована позитивно як до самих клініцисток, так і до сприйняття запропонованої теми уроку. Заняття розпочалось із представлення модераторів і мозкового штурму, в ході якого з'ясувалось, що знають присутні про кредит і, у тому числі, про споживчий, а також про суб'єктів цих правовідносин, терміни, відсотки тощо.

Студентки заздалегідь розподілили між собою ролі. 1-ша пояснює матеріал, 2-га працює з оргтехнікою, а 3-тя роздає призи учням за правильні відповіді на поставлені запитання і активну участь у обговоренні для закріплення запитань, опрацьованих під час мозкового штурму (близько 15 запитань). Також було показано відеоролик з метою підсумку і засвоєння отримано інформації. Після цього модератори запропонували учасникам роботу в малих групах. Впродовж всього уроку модератори наводили приклади і висвітлювали окремі інформаційні матеріали, а також при обговоренні виступів спікерів акцентували увагу аудиторії на змістовності і правильності виступу.

Експерти оцінили заняття як інтерактивне, цікаве, юридично грамотне. Відмічаємо також його тематику – питання персональних кредитів згідно до цивільного права не є поширеним для правопросвітніх занять, але особливо актуальне в сучасному житті.

Також відзначили добру комунікацію з учнями і теплу атмосферу на уроці.

Вдала практика. Започаткування авторських методичних розробок інтерактивних правопросвітніх занять – вагома ознака якості правової просвіти правничої клініки. Особливо у досить специфічних темах, серед яких було продемонстровано питання фінансової грамотності та роботи поліції.

В якості коментаря до саме цієї тематики правопросвіти монітором було рекомендовано залучати крім юридичного аспекту ще й економічний. Адже категорія побутового кредитування небезпечна з боку економічної, соціально-медичної залежності некомпетентного боржника, а фінансові установи зазвичай ігнорують ці ризики.

Також було запропоновано ретельно готувати кожне заняття, не випускати з уваги такі методи як правила, знайомство, криголам, рефлексія, групу урізноманітнюючих заняття методів, супроводжувати групову роботу та активніше використовувати роздаткові матеріали.

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

моніторингу якості діяльності правничої клініки Національного університету "Києво-Могилянська академія"

Рік моніторингу: 2019